

en saadan Sag, har ogsaa Ansvaret for at føre den igjennem; men der er ogsaa Betingelser, som da maa fyldestgjøres. Jeg tror altsaa ikke, at det skal lykkes, saa længe de politiske Begreber hertilands ikke blive i en overordentlig Grad forvirrede, nogenstunde at flytte det Ansvaret, som Regjeringen paatog sig i Juli 1876 ved at lade denne Sag hvile, fra sig selv over paa Thinget, som har stemt saaledes, som man ansaa det for rigtigt og forvarligt. Det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) søgte — og jeg kunde maaske paa en Maade næsten henvende mig til ham som Talsmand for selve Regjeringen, for Regjeringens Chef, hvis Udeblivelse fra denne Forhandling vi jo forøvrigt maa konstatere — det ærede Medlem søgte et Forsvar for denne Politik, og det forekom mig, at dette Forsvar havde en nogen tvivlende Karakter, havde noget mere Karakteren af en Undskyldning end af et Forsvar. Han mente, at Regjeringen under de daværende Omstændigheder ikke ret vel kunde have gjort noget Andet; men han konkluderede i den Slutning, at han sagde: Jeg er bange for, at, dersom man var gaaet den konstitutionelle Vej og havde overladt Flertallet at gennemføre den Sag, som det havde stillet frem som sin, vilde vi ikke være naaede videre, end vi nu ere naaede, thi Flertallet havde bundet sig til visse Afgjørelser paa en saadan Maade, at man ansaa det for umuligt, at det skulde kunne komme bort deraf. Det ærede Medlem kunde, forekommer det mig, noget have sparet sig denne Omhu for Flertallet, og for hvad det vilde og kunde, thi derom kan Intet tales og Intet siges, før Erfaringen havde vist det; men da er det vist nok, at Flertallet vilde være kommet til at bære sit Ansvaret, dersom det ikke havde været istand til at gennemføre Sagen paa en saadan Maade, som man efter Omstændighederne kunde have været tilfredsstillet med. Det ærede Medlem bemærkede forøvrigt, at en af Ankerne mod, hvad der dengang blev stillet op, var, at man vilde fremtvinge ved Hjælp af Forsvarsagen en Skattereform. Deri maa jeg modsig det ærede Medlem; thi deri tager han fejl. Man vilde forhindre, at der ved denne Sags Gjennemførelse umuliggjordes en Skattereform, og det er noget ganske Andet end det, at fremtvinge en Skattereform. Det ærede Medlem maa vide, at vi ved en Gjennemførelse af Forsvarsagen efter den Plan, Regjeringen vilde, maatte gjøre os fortrøllige med, at vi derved sloge en Streg over enhver økonomisk Reform, enhver Skattereform. Det var det, vi vilde forhindre. Jeg har kun den ene Bemærkning til det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen), at, naar han vendte Beskyldningen for at have gjort Forsvarsagen til et politisk Agitations spørgsmål mod os, er det mig aldeles ubegribeligt, hvorledes det ærede Medlem er istand

til at fremsætte en saadan Beskyldning, det ærede Medlem, der veed, at det er den nuværende Regjering og ham, der støttede den, der netop valgte dette Omraade til at føre den politiske Kamp mod Folkethinget; men saa forstaaer jeg ikke ganske, hvorledes det er muligt nu, efter hvad vi have erfaret, og hvad der er Kjendsgjerninger, at kunne fremsætte modsatte Paastande. Den ærede Minister skal jeg ikke følge i mange af de Enkeltheder med Hensyn til de Punkter, som jeg fremdrog, og som han besvarede. Jeg tror, at i den Henseende skaa Udtalelser mod hinanden. Jeg har Intet at sige til og heller Intet at rette i, hvad jeg sagde forleden; men skal kun sige, at den ærede Minister har misforstaaet mig, naar han troede, at jeg har bebrejdet ham den Hensyntagen til Thinget her og de Forslag, der i sin Tid bleve stillede op her, som har fundet Sted. Jeg tror, at jeg i mine første Udtalelser loyalt fremstillede de Punkter, hvorpaa Regjeringen havde nærmet sig Folkethinget, og samtidig udtalt min Forundring over, at Ellnærmelsen til Folkethingets tidligere Forslag var stiftet paa de Punkter, som havde mindst Betydning overfor de principielle Krav, der bør stilles, og jeg sluttede ogsaa deraf, at der da maatte antages at være mindre Rimelighed for, at der ad disse Indrømmelsers Vej var aabnet Mulighed for Forstaaelse, men at jeg skulde have bebrejdet den ærede Minister, at han har taget et saadant Hensyn, er naturligvis en fuldstændig Misforstaaelse. Jeg veed jo forøvrigt ikke, om den ærede Minister har stillet disse Forslag af Hensyn til Folkethinget eller paa Grund af Indflydelse fra anden Side — det er os naturligvis ubekjendt. De ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 3die Valgkreds og Præstø Amts 1ste Valgkreds have forøvrigt været enige i at betegne det foreliggende Forslag og navnlig den foreliggende Forsvarsplan som den samme Plan, som de tidligere have ført Ordret for, den, som var her til Forhandling i Sommeren 1876. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds pointerede dette endnu yderligere, skarpere, idet han sagde, at han erkjendte, at dette var et politisk Spørgsmaal, og at dets Løsning ogsaa fik den politiske Karakter, at det ahang af, hvilken Indflydelse Valgene den 3die Januar havde, om Folkethinget nu havde omvendt sig og var kommet til en bedre Opfattelse af Tingene og vilde gaa ind paa det, som man i sin Tid havde vægret sig ved. Jeg erkjender Oprigtigheden og Aabenheden af disse Udtalelser, men ved Siden af skal jeg ogsaa erkjende, at det er mindre hensynsfuldt overfor det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), naar saadanne Udtalelser her ere saledne; thi forjaavidt som ærede Talere have haft nogen Anelse om, hvad der igaar skulde foregaa, erkjender jeg, at de have besværliggjort Veien en hel Del for det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds.